

D66 Rijswijk – inbreng begrotingsdebat

De toekomst bouwen we samen, steen voor steen. Wat echt telt, bereiken we samen —het verleden én de toekomst zijn van óns samen. In onze stad gaan we voor verbinding en positieve groei.

In deze begroting zien we terug dat het college inzet op gezonde groei: met aandacht voor mensen, huizen, wegen en voorzieningen. Wel zijn er ambities vervallen, omdat we minder te besteden hebben. Dat betekent dat nieuwe investeringen in de stad soms lang op zich laten wachten.

We dagen het college uit om in 2026 keuzes te maken voor nu en de lange termijn. Met een stad die in beweging is, waar actie nodig is en resultaten zichtbaar worden. Zodat we zorgen voor *Thuis in Rijswijk*, *Kansen in Rijswijk* en *Samen in Rijswijk*.

Thuis in Rijswijk

Wonen, gezondheid, veiligheid, weerbaarheid — dit zijn onze wortels van het thuisgevoel. We zijn blij met de gerealiseerde nieuwe woningen, waar meer betaalbare woningen tussen zitten voor jongeren, ouderen, gezinnen en alleenstaanden.

Een thuis dat onder druk staat. Jongeren en starters, gezinnen en alleenstaanden kunnen geen huis vinden. **Hun leven staat stil.** We roepen het college op vaart te blijven maken met het creëren van mogelijkheden in Rijswijk. Met betaalbare woningen voor studenten, jongeren en senioren. En met de leegstandsverordening, de mogelijkheid van splitsing van woningen en het meedenken met inwoners voor andere mogelijkheden. Zodat mensen weer een stap verder kunnen in hun leven, vooruit.

De uitvoering van de **mobiliteitsvisie** is van start. Met een basis voor veiliger verkeer en duidelijke routes. Met geld om met herinrichting straten veiliger te maken en meer intelligente stoplichten. Het verbeteren van fiets

en wandelroutes en het OV. De eerste herinrichtingen worden inmiddels zichtbaar: met een totaalaanpak van de straat: van leidingen tot het wegdek, met parkeervakken en passende bomen en met groen en betere waterbeheersing. Alle basisscholen in Rijswijk zijn inmiddels voorzien van een verkeersveilige schoolzone. We roepen het college op te blijven inzetten op veilig naar school kunnen fietsen en lopen door kinderen zelf.

De **energietransitie** in Rijswijk is in beweging. Hard nodig voor een betaalbare energierekening en een comfortabel huis. We hebben bewondering voor de VVE op het Marshallplein die het lef had om grote stappen te zetten en nu met hun kennis andere verder helpt. Er is weer een stap gezet met het warmteprogramma. De energiefixers gaan heel Rijswijk door. De aangeboden energiescans voor inwoners liep storm. *Kan de wethouder aangeven hoe hij het vervolg ziet op deze actie?*

D66 Rijswijk staat voor het kunnen leven in **vrijheid** en het maken van je eigen keuzes. Jonge meisjes en vrouwen maken vaak andere afwegingen over hoe ze naar school, vrienden, werk en sport gaan. Dat kan anders: de buitenruimte is er voor iedereen, ook voor vrouwen en meisjes. Van de speelplekken tot de loop- en fietsroutes. In het kaderdebat afgelopen juli heeft de wethouder toegezegd actie te ondernemen. Voor een goed vervolg dienen we met GroenLinks een motie in. *Kan het college aangeven of zij stappen gaat zetten om te zorgen voor dynamische verlichting, met name ook bij het station. En zorgen voor het aanpassen van de nog niet goed verlichte looproutes en fietspaden?* Met Verklikkers langs de weg en zicht op de zijkant?

Kansen in Rijswijk

Groen, onderwijs en jeugd en economie: daar liggen nog kansen voor de toekomst.

Groen: Er zijn mooie resultaten geboekt: de start van de herinrichting in de Landgoederen zone, de aanplant en zorg voor bomen in de stad, met ook een kaart waarop inwoners kunnen zien waar bomen gepland zijn en

onderhouden worden. Met alle werkzaamheden in de stad vraagt de zorg voor ons groen continu aandacht en communicatie – van onderhoud tot kennis over biodiversiteit - ga daarmee door.

Onderwijs en jeugd: er komen nieuwe scholen en renovaties aan. Er zijn veel jonge gezinnen bijgekomen. Het nieuwe integraal huisvestingsplan komt eraan. Dat gaat wat ons betreft ook over de buitenruimte. Besturen focussen zich op het gebouw, terwijl ook de buitenruimte voor de kinderen én de wijk van groot belang is. *Wethouder: ga aan de slag met de besturen van scholen en de wijk. Zo worden de brede scholen ook buiten een ontmoetingsplek in iedere buurt.*

Want ruimte om te **spelen** doet er toe. Op naar een nieuw speeltuinenbeleid. In Rijswijk zijn veel speeltuinen nog klassiek: een schommel en een glijbaan, een klimrek. Eerlijk is eerlijk: ik zit nog wel eens op een schommel. De nieuwe brede schommels waar je op kan als je in een rolstoel zit, of niet goed ter been bent, zijn super. Op naar meer actie én meer creativiteit: kinderen houden van ontdekken, klimmen, bewegen – dat kan met een Rijswijks tintje. En zit daarbij ook in op ontmoetingsplekken voor ouders, opa's, oma's, ooms en tantes, de oppas, grote broer en zus, om samen buiten te kunnen zijn En vooral: dat het leuk is om samen buiten te zijn. *Om de wethouder aan te moedigen een stap verder te zetten op deze punten dienen we de motie avontuurlijk buiten spelen in.*

De kinderrechtenambassadeurs geven de gemeente en de raad mooie inzichten mee. Met concrete ideeën over spelen, buitenruimte en afval. En ook met open vragen over hoe de gemeente werkt en hoe de democratie werkt. Dat houdt ons scherp en zorgt voor blijvende interesse. Voor de iets oudere doelgroep, jongeren, is dit soms lastiger. Het college werkt aan beter contact met hen. *We vragen het college om zo snel mogelijk na de inventarisatie onder de jongeren zelf te starten met een pilot, en deze na succes of bijsturing structureel te borgen in het beleid en de begroting. Kunt u dit toezeggen?*

Economie: ondernemers en creatieve bedrijven verdienen en krijgen ruimte. Van de nieuwe bedrijven in Rijswijk Buiten tot de beweging op de Plaspoelpolder: ondernemers laten zien dat het kan in Rijswijk. Ze zoeken elkaar op, komen met nieuwe ideeën en zetten zicht in voor hun omgeving. Op de bijeenkomst over AI was dit laatst duidelijk merkbaar. We vinden het belangrijk dat de gemeente inzet op goed contact met ondernemers, zodat ze beter weten wat er speelt. Het budget daarvoor is iets verhoogd. *Kan de wethouder aangeven waar hij in de komende periode op in gaat zetten? En hoe hij innovatieve bedrijven gaat laten merken welke ruimte er is in Rijswijk?*

Er wordt geïnvesteerd in ons **vastgoed**. Zoals bij zwembad de Schilp. Dat is ook hard nodig. Het lange termijn investeringsplan helpt met het vooruit kijken wat er nodig is in de stad. Alleen is er geen strategie over welke grond we houden, en welke we verkopen. De gemeente heeft zelf niet veel grond- of vastgoed in bezit. Op ons bezit moeten we zuinig zijn en dus moeten we slimme keuzes maken. D66 Rijswijk vindt het belangrijk dat de Raad aangeeft hoe we strategisch om gaan met onze grond en het vastgoed. We vragen met de **motie Regie op grond- en vastgoedbeleid** het college om een kader op te stellen en aan de Raad voor te leggen om te zorgen voor richting en zorgvuldigheid over onze eigen grond.

Samen in Rijswijk

In Rijswijk woon je niet alleen. D66 Rijswijk staat voor een benaderbare en aanspreekbare overheid, met de voeten op de grond.

Financieel staan we er nu redelijk voor, maar na 2028 verwachten we een terugval. *We vragen het college om vroegtijdig keuzes op tafel te leggen: wat kunnen we doen, wat kunnen we niet meer doen, zodat de raad én inwoners daar tijdig op kunnen reageren.*

Een **digitale** toekomst staat vast. De techniek vraagt ook om het regelen van voorwaarden over het gebruik en de keuzes hoe we er verstandig mee omgaan. Daarom dienen we de **motie "Naar een veilig en onafhankelijk digitaal Rijswijk"** in. Zodat het gebruik van AI met de juiste kennis gebeurt,

data en informatie van de gemeente veilig zijn en zoveel mogelijk in eigen beheer. Gebruikers van data weten hoe ze met data om moeten gaan en inwoners worden helder geïnformeerd én kunnen vertrouwen op zorgvuldigheid.

De waardering voor de medewerkers bij de balie is hoog. Het contactcentrum staat mensen binnen twee minuten te woord. De nieuwe website is duidelijker. Er wordt gewerkt aan betere antwoorden en kortere reactietermijnen. En toegankelijke websites. Hard nodig: het kunnen gebruiken van de website over formulieren is juist voor mensen met een beperking belangrijk. We horen dat het **beantwoorden van meldingen en vragen** - bij de BuitenBeter app en de mails aan het info adres – nog wel regelmatig mis gaat. *Welke mogelijkheden ziet de wethouder om de reacties naar inwoners meer ‘waterproof’ te maken? (En het zorgen dat het beantwoorden voor de medewerkers van de gemeente energie geeft en makkelijker gemaakt wordt?)*

Als het gaat om begrijpelijke **communicatie** is beeld belangrijk om te begrijpen wat de gemeente doet. Bijvoorbeeld als het gaat om inzicht waar elke euro naartoe gaat. Bij het sturen van aanslagen voor heffingen en het betalen van leges is waarom iets geld kost, of waarvoor het geld wordt gebruikt niet duidelijk. Het Hoogheemraadschap van Delfland merkte dit ook. Het houden van droge voeten is niet altijd zichtbaar werk. Daarom stuurt zij bij haar aanslagen een overzicht van waar het bedrag aan besteed wordt en verwachtingen naar de toekomst mee. We dienen bij deze **de motie 'weten waar je voor betaalt, heffingen en leges'** in, met eenzelfde verzoek.

Samen betekent ook: **voor elkaar kunnen kiezen**, zonder geldzorgen. Met een grotere stad en alle dure uitgaven hebben we samen met PGenR en de CU een **amendement** opgesteld om trouwen of een partnerschap op meer momenten kosteloos te kunnen doen.

De toekomst

Bouwen met het einde in zicht: we bouwen aan een stad waar we elkaar kennen, waar buurten verbinden in plaats van isoleren, waar

ontmoetingsplekken zijn. We zijn dan ook blij met initiatieven zoals gemeenschapsopenstellingen, bruisende terrassen, en de herontwikkeling van stadsdelen — want samen leven we, samen werken we, samen groeien we.

In de afgelopen vier jaar hebben we stappen gezet. We hebben laten zien dat het belangrijk is om in onze stad **Thuis te** kunnen zijn, dat we **Kansen in Rijswijk** kunnen grijpen, en dat we **Samen in Rijswijk** kunnen handelen om zorgen voor gezonde groei.

De boodschap vanuit D66 is helder: we zijn positief, we zijn ambitieus, en we maken keuzes. Zodat we *samen* bouwen aan een sterke, groene, sociale stad. Een stad waar iedereen mee kan doen.

Ja — de middelen zijn niet onbeperkt. Ja — we krijgen landelijke druk en onzekerheden. We hebben elkaar, we durven te beslissen, we hebben de wil om te investeren in wat telt. We hebben geschiedenis én toekomst. Daarmee bouwen we verder aan stad, stap voor stap met elkaar.